

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Стефаніка

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Методологічні засади педагогічних досліджень»

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Рівень освіти Другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Педагогічний факультет

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від "27" серпня 2021 р.

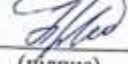
Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма з дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень»
(назва навчальної дисципліни)
для студентів за напрямом підготовки магістр, спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
Протокол № 1 від "27" серпня 2021 р. – 11 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
Завгородня Тетяна Костянтинівна – доктор педагогічних наук, професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені
Богдана Ступарика
Протокол № 1 від "27" серпня 2021 р.

Завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Б.Ступарика

к.пед.н., проф. (підпис) (Прокопів Л.М.)
"27" серпня 2021 р. (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною радою факультету.
Протокол від "27" серпня 2021 р. № 1

"27" серпня 2021 р.

Голова (підпис) (Романишин Р.Я.)
(прізвище та ініціали)

©Завгородня Т.К., 2021

© Прикарпатський національний
університет імені В.Стефаніка, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 1	011 Освітні, педагогічні науки	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 6	Другий (магістерський)	Лекції	
		14 год.	___ год.
		Практичні	
		16 год.	___ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	___ год.
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60 (33,3% / 66,7%)

для заочної форми навчання – 10/80

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Основною метою вивчення дисципліни є висвітлення теоретичних основ і питань технології науково-дослідної педагогічної діяльності, тобто теоретичного та практичного підґрунтя для формування фахових знань і вмінь майбутнього вчителя-дослідника в умовах вищого педагогічного навчального закладу.

Завдання:

- ознайомити магістрантів з основами науки;
- розглянути шляхи розвитку педагогічних досліджень;
- навчити організовувати навчальну та дослідницьку діяльність, застосовуючи сучасні технології, методи, форми, засоби;
- ознайомити зі змістом педагогічних досліджень, їх оформленням відповідно до чинних вимог МОНУ;
- розкрити структуру педагогічних досліджень, оптимального проведення експериментальної частини.

Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК 1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.
- СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.
- СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.
- СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.
- СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.
- СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

Програмні результати навчання

- РН 1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.
- РН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.
- РН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.
- РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.
- РН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Викладач як дослідник педагогічного процесу

Сутність поняття «науково-дослідницька робота», «науково-дослідницька діяльність». Видатні педагоги про роль педагогічного дослідження в роботі педагога у вищій школі. Роль викладача у розв'язанні існуючих проблем студентської наукової роботи в історико-педагогічному аспекті. Дефекти організації науково-дослідної роботи зі студентами, основні положення «Закону про вищу освіту» з даного питання і вимоги до викладача.

Тема 2. Класифікація наукових теорій. Зміст і організаційна структура наукових досліджень в Україні

Сутність поняття «наука», «наукові теорії», їх класифікації. Організаційна структура наукових досліджень в Україні. Діяльність НАН як головного наукового центру України. Діяльність галузевих наукових установ, розкривши особливості діяльності Національної Академії педагогічних наук України та паспорти педагогічних досліджень.

Тема 3. Організація науково-дослідної роботи в класичному університеті.

Проблеми студентської науково-дослідної роботи в класичному університеті як складову підготовки майбутнього фахівця. На основі останніх документів про вищу освіту (Закон України «Про вищу освіту» (2018 р.), «Стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр.», ін.) обґрунтувати систему науково-дослідницької роботи студентів в аудиторній, позааудиторній, гуртковій роботі, заняттях в проблемних групах, написанні наукових робіт, наукових статей, підготовці до олімпіад із фаху тощо. Основні напрями активізації студентської науково-дослідної роботи в класичному університеті. Обґрунтувати особливості організації НДРС педагогічного спрямування.

Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи

Умови розвитку науки і досягнення значущих результатів. Сутність поняття «методологія» як вчення про науковий метод пізнання, а також систему самих методів. Функції, які виконує методологія науки, сутність поняття «методологічна свідомість», «методологічна культура» кваліфікованого фахівця сфери науки й освіти. Теоретично обґрунтувати з наведенням прикладів із практики три рівні методології: філософський або фундаментальний, загальнонауковий і частково науковий.

Тема 5. Конкретно наукова методологія педагогічних досліджень.

Конкретно-наукова методологія педагогіки через специфічні підходи чи принципи. Підходи у сучасній педагогіці: особистісний, діяльнісний, діалогічний (полісуб'єктний), культурологічний, національний, антропологічний, структурно-функціональний, системно-генетичний, сенергетичний, інформаційний, аксіологічний, ін.

Тема 6. Логіка і методи науково-педагогічного дослідження.

Значення наукових досліджень для розв'язання проблем педагогіки взагалі та в період реформування освіти зокрема. Наголосити, що дослідження педагогічних явищ і процесів мають враховувати: неоднозначність їх перебігу; неповторність педагогічних процесів; участь у педагогічних процесах людей усіх вікових категорій; необхідність багаторазових спостережень для об'єктивних висновків.

Тема 7. Послідовність і етапність проведення педагогічного дослідження.

Організація наукового дослідження, налагодження стосунків із науковим керівником, ознайомлення студентів із складовими наукової роботи, її етапами (вибір наукового напрямку дослідження, його теми, наукової проблеми, її актуальність в теоретичному і практичному значенні, виокремлення протиріч, які існують в сучасній освіті з досліджуваної проблеми опрацювання джерел інформації, визначення мети, завдань, об'єкта, предмета, методологічної основи, складання попереднього змісту наукової роботи та визначення системи методів дослідження, визначення критеріїв та показників рівня вияву предмету дослідження, складання методики констатувального та формувального експерименту та їх проведення, обробка отриманих результатів, літературне оформлення роботи тощо).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Викладач як дослідник педагогічного процесу	12	2	2			8		2				10
Тема 2. Класифікація наукових теорій. Зміст і організаційна структура наукових досліджень в Україні	12	2	2			8			2			10
Тема 3. Організація науково-дослідної роботи в класичному університеті.	12	2	2			8		2				12
Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи	12	2	2			8			2			12
Тема 5. Конкретно наукова методологія педагогічних досліджень.	16	2	4			10						12
Тема 6. Логіка і методи науково-педагогічного дослідження. Педагогічний досвід як важлива складова науково-пошукової роботи дослідника педагогічних проблем	12	2	2			8						12
Тема 7. Послідовність і етапність проведення педагогічного дослідження.	14	2	2			10			2			12
Усього годин	90	14	16			60	90	4	6			80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.н./з.ф.н.)
1.	Основні напрями активізації студентської науково-дослідної роботи в університеті	2
2.	Види наукових робіт, їх загальна характеристик	2/2
3.	Методологічні засади дослідження проблем вищої освіти	2
4.	Особливості виконання наукових робіт з педагогіки	2/2
5.	Організація та порядок виконання студентських наукових робіт. Підготовка студента до захисту науково-дослідної роботи.	2
6.	Наукова культура дослідника як необхідна умова високого рівня студентської наукової роботи	2
7	Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження за темою дипломної роботи здобувача.	2/2
8	Захист наукової роботи (рольова гра)	2
Разом		16/6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.н.)
1	Організація наукової роботи у вищій школі	8/10
2	Негативні сторони організації науково-дослідної роботи зі студентами	8/10
3	Діяльність галузевих наукових установ	8/12
4	Особливості практико-орієнтованого спрямування педагогічних досліджень	8/12
5	Система науково-дослідницької роботи студентів в аудиторній, позааудиторній, гуртковій роботі, заняттях в проблемних групах, написанні наукових робіт, наукових статей, участь у наукових конференціях	10\12
6.	Методи наукового дослідження відповідно до теми дипломної роботи. Академічна доброчесність наукового дослідження	8/12
7.	Оформити портфоліо викладача ЗВО	10/12
Разом		60/80

7. Методи навчання

Під час проведення лекційних та практичних занять щодо вивчення навчальної дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень» необхідно використовувати такі методи навчання як: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, робота з Нормативними документами про освіту, ілюстрування, відеометод, дидактична гра, практична робота тощо.

8. Методи контролю

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень» здійснюється на підставі таких методів як: метод усного контролю – здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування студентів; метод письмового контролю – здійснюється за допомогою самостійних робіт; метод тестового контролю – виконання спеціальних тестових завдань; метод самоконтролю та ін.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти під час семінарських занять, за індивідуальне завдання та контрольну роботу, а також оцінювання екзаменаційної роботи здійснюється відповідно до п. 4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у юридичному інституті Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника від 12.10.2010 року.

Поточне тестування та самостійна робота					Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5		
Практичне заняття 15 балів Самостійна робота 15 балів Індивідуальне/творче завдання 20 балів					50	100

T1, T2 ... – теми.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Самостійні та індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень» для студентів денної форми навчання та методичні рекомендації щодо їх виконання.

2. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень» для студентів денної та заочної форм навчання.

11. Рекомендована література

Базова

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* /авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І, Савчук Б.П, Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Прокопів Л.М, Салига Н.М./ За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів. Івано–Франківськ, 2021. 430 с.
2. Артемчук Г.І. Методика організації науково-дослідної роботи: *Навчальний посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів*. Київ: Форум, 2000. 270 с.
3. Атаманчук П.С. Виконання курсових, дипломних та магістерських робіт. Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, 2001. 24 с.
4. Безлюдний О.І. та ін. Магістерська робота у педагогічному вузі: *Посібник для студентів-магістрантів*. Київ: Науковий світ, 2000. 117 с.
5. Буряк В. Формування методологічної культури майбутнього вчителя. *Рідна школа*. 2005. № 2. С.3-7.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. Київ, 2004. С.242.
7. Гончаренко С. Педагогічний процес з погляду «філософії ХХІ ст.». *Шлях освіти*. 2005. №1. С.2-7.
8. Гончаренко С. Про критерії оцінювання педагогічних досліджень. *Шлях освіти*. № 1. 2004. С.2-6.
9. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти. *Монографія*. Київ, 2004. 243 с.
10. Завгородня Т., Стражнікова І. Проблеми окремих напрямів виховання у науково-педагогічних дослідженнях Західного регіону України: історіографічний аспект. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2016. №2/34. С.66-74.
11. Завгородня Т.К. До проблеми методологічної основи персоналістичного напрямку історико-педагогічних досліджень. 2016. URL: conference.pu.if.ua.
12. Завгородня Т.К., Прокопів Л.М., Стражнікова І.В. Методологія та технологія педагогічних досліджень. *Навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ: «НАІР». 2014. 75 с.
13. Завгородня Т.К., Прокопів Л.М., Стражнікова І.В. Самостійна робота для студентів ОКР «Магістр» з курсу «Методологія та технологія педагогічних досліджень». *Методичні рекомендації*. Івано-Франківськ. 2013. 60 с.
14. Завгородня Т.К., Стражнікова І.В. Методологічні засади педагогічних досліджень: *навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.
15. Зязюн І. Концептуальні засади теорії освіти в Україні. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2000. № 1. С. 11-24.
16. Кловак Г. Методика підготовки і захист дипломних робіт. *Навч.-метод. посібник*. Київ: Наук. Світ, 2002. 84 с.
17. Князян М.О. Самостійна робота як засіб формування дослідницької спрямованості особистості студента: *Навчальний посібник*. Одеса, «Принт-майстер», 2005. 176 с.
18. Князян М.О. Самостійно-дослідницька діяльність майбутнього педагога: структура, функції, засоби активізації. *Навчальний посібник*. Ізмаїл: Сміл, 2006. 136 с.
19. Краснобокий Ю.М. Словник-довідник науковця-початківця. Київ: Науковий світ, 2000. 83 с.
20. Кремень В.Г. Філософія освіти ХХІ століття. *Педагогіка і психологія*. 2003. № 1 (XXXVIII). С.6-16.
21. Курсові і дипломні роботи студентів у системі роботи з науковою літературою. *Методичні вказівки до написання курсових, дипломних робіт для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання* / Л.М. Двірна (уклад.); Черкаський інженерно-технологічний інститут. Черкаси: ЧУТУ, 2000. 16 с.
22. *Марченко Г.В. Вступ до професії: Модульний курс*. Горлівка: Видавництво ГДПІМ, 2007. 164 с.
23. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі. *Навчальний посібник* / С.У.Гончаренко, П.М.Олійник, В.К.Федорченко та ін.; за ред. С.У.Гончаренка, П.М.Олійника. Київ, 2003. 323 с.
24. Навчальний процес у вищій педагогічній школі. *Навчальний посібник* / О.Г.Мороз, В.О.Сластьонін, Н.І.Філіпенко та ін.; О.П. Мороз (ред.); Національний пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. Київ: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2001. 338 с.
25. Національна доктрина розвитку освіти. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2002. № 2. С.9-22.
26. Савченко О.Я. Складові реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики* / Під заг. ред. О.В.Овчарук. Київ, 2004. С.39-40.
27. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень. Київ, 2000. 259 с.
28. Січко С. Науково-дослідна робота у школах нового типу: організація, методика, результати. *Науково-методичний посібник*. Київ: Бібліотечка «Першого вересня», 2000. 36 с.

29. Стражнікова І. Теоретичні основи практико-орієнтованого підходу в регіональних історико-педагогічних дослідженнях. *Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна освіта і наука: проблеми, перспективи, інновації»* / Відповідальний редактор проф. Т.Ю. Дудка. Київ, 2021. 399 с. С. 329-332.

30. Стражнікова І.В. Практико-орієнтований підхід у професійній підготовці майбутніх викладачів закладів вищої освіти України. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 34. С. 14-16. (DOI: <https://doi.org/10/32843/2663-6085/2021/34-1.2>)

31. Сухомлинська О.В. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. *Шлях освіти*. 2002. № 3.

32. Токарева Н.М. Проблеми організації науково-пізнавальної діяльності студентів. *Методика організації наукової роботи з молоддю: Матеріали міжнародного семінара*, 26 жовтня 2001 в г. Кривому Рогі (Україна). Київ: ЕУФІМБ, 2001. С. 168-172.

33. Холодова О.М. Фрагменти методичних порад щодо організації наукової роботи (на прикладі проблемних груп економічного вузу). *Методика організації наукової роботи з молоддю: Матеріали міжнародного семінара*, 26 жовтня 2001 в г. Кривому Рогі (Україна). Київ: ЕУФІМБ, 2001. С. 179-184.

34. Цехмістрова Т.С. Основи наукових досліджень. Київ: Видавничий дім «Слово», 2003. 240с.

35. Цокур О.С. Педагогіка вищої школи. *Навчально-методичний посібник*. Вип.1. Основи наукового педагогічного дослідження / За ред. А.І.Панькова. Одеса, 2002. 68 с.

Допоміжна література

1. Бутенко Н.Ю., Грищенко Л.М. Педагогічна практика: підготовка та реалізація: *навч. посіб.* / за заг. ред. Н.Ю. Бутенко. Київ: КНЕУ, 2005. 184 с.

2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: *методичний посібник для студентів магістратури*. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.

3. Психологія діяльності та навчальний менеджмент: *навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни* / В.А. Козаков, М.В. Артюшина, О.М.Котикова та ін.; за заг. ред. В.А. Козакова. Київ: КНЕУ, 2003. 829 с.

4. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: *навч. посіб.* Київ: Вища школа, 2004. 335 с.

Інформаційні ресурси

1. Нормативна база (Закони, Положення, Укази президента України, Листи МОНУ).

2. www.education.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.

3. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім.Вернадського.

4. www.ekniga.com.ua – Інформаційно-пошукова система-каталог з електронної літератури: книжки, довідники, словники, енциклопедії, підручники і т.д.

5. www.7ua.net – Електронна бібліотека: енциклопедії, словники, підручники, будь-яка література.

6. www.lib.com.ua – Сайт електронної бібліотеки.

7. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти України» (редакція від 4.07. 2005 р.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1013/2005>

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у методичній комісії факультету, інституту, підписується завідувачем кафедри, головою методичної комісії і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.